

ՀԱՅԳԻՈՒԿ HAYTOUG

ՄԱՐՏ 1984

ԹԻԻ 6

Օրգան Արեւմտեան Ամերիկայի Հ.Յ.Դ. Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան

FREE ALL ARMENIAN POLITICAL PRISONERS FREE ALL ARMENIAN POLITICAL PRISONERS FREE ALL

PRISONERS FREE ALL ARMENIAN POLITICAL PRISONERS FREE ALL ARMENIAN POLITICAL PRISONERS

ARMENIAN POLITICAL PRISONERS FREE ALL ARMENIAN POLITICAL PRISONERS FREE ALL ARMENIAN

POLITICAL PRISONERS FREE ALL ARMENIAN POLITICAL PRISONERS FREE ALL ARMENAIN POLITICAL

Արեւմտեան Ամերիկայի
Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան
Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան

ՀԱՅԴՈՒԿ

Պաշտօնաթերթ-Ամսաթերթ

HAYTOUG

A monthly publication of A.R.F.
Armenian Youth Federation
419-A W. Colorado Blvd., Glendale, Ca. 91204
(213) 243-4491

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

EDITORIAL

Պեկրատի դատարանին կողմէ Յարութիւն Լեւոնեանի եւ Բաֆֆի Էլպեկեանի 20 տարուայ բանտարկութեան դատավիճակը մարդկային խղի ու արդարութեան երեսին շարունակած մէկ նոր հեղանակ մըն է միայն: Հեղանակ մը որ կը վիրաւորէ իւրաքանչիւր գիտակից հայու արժանապատուութեան խորագոյն զգացումները եւ հիմնգրէն կը խախտէ հայ ժողովուրդի արդէն իսկ բազմիցս փորձաքարի զարնուած հաւատքը՝ հանդէպ համամարդկային եղբայրութեան եւ մարդկայնութեան անունէն ճշտող բոլոր քաղաքներուն, ըլլան անոնք պետական հաստատութիւններու ներկայացուցիչներ, թէ այս կամ այն գաղափարին սկզբունքներով զինուած անպաշտօն բարցրախօսներ:

Ազատութեան պայքարի դարուան մը փորձով հարստացած կազմակերպութեան՝ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան երիտասարդական փաղանքին իբրեւ մէկ միաւոր, Հայ երիտասարդաց Դաշնակցութիւնը կը միացնէ իր ձայնը հայ քաղաքականացած զանգուածներու ձայնին՝ դատապարտելու Եւրոպայի ղափառանքի անիրաւ վիճակը եւ պահանջելու Հայկական Յեղասպանութեան Արդարութեան Մարտիկներ Յարութիւն Լեւոնեանի եւ Բաֆֆի Էլպեկեանի մարդկային իրաւունքներու ամբողջական յարգումը:

Կրկնութեան գնով, կ'ուզեմք յայտարարել թէ անոնք որ կը յուսան հայկական պայքարի թափը կասեցնել հայ քաղաքական բանտարկեալները հակաօրինական ճնշումներու եւ անհամապատասխան պատիժներու ենթարկելով, նուազագոյն հասկացողութիւնն իսկ չունին այդ պայքարի բնոյթին, ու զայն սնուցող եւ օրէ օր սաստկացնող տարրերուն:

Իր դարաւոր հայրենիքէն արմատախիլ եղած, ու ազգային ինքնորոշման տարրական իրաւունքներէն զրկուած հայ ժողովուրդը, աշխարհառարկութեան իր գոյավիճակով, հաւաքականօրէն հասած է այն պարզ գիտակցութեան, որ ազգայնօրէն իր վերապրումը երաշխաւորուած է միայն ու միայն իր պայքարունակութեամբ եւ տոկունութեամբ: Նահանջը մահ է, անձնասպանութիւն:

(Շաբ. 2րդ էջ)

The recent verdict sentencing Haroutioun Levonian and Raffi Elbekian twenty years of imprisonment is nothing but a mockery of the human conscious and its drive for justice.

It is a mockery however that hurts our deepest feelings of dignity and which resurges an Armenian's doubts and suspicions toward such noble human speeches disguised under the name of fraternity, be that delivered by government authorities or some other unofficial spokespersons.

The Armenian Youth Federation composed of young supporters for the Armenian Liberation Struggle, once again, raises its voice of protest, like many other Armenians, to the unjust verdict of the Yugoslavian tribunals and demands that all the human rights of both Justice Commandoes, Elbekian and Levonian be upheld in all respects.

Those who would like to put a stop to the struggle by sentencing Armenian political prisoners to unjust and cruel punishments do not realize the nature of our liberation struggle nor the essence from which it drives its growing force.

The Armenian people today, displaced from its centuries old homeland and deprived of the right to be nationally autonomous, collectively has reached a point where it realizes that the only way it can survive is through continuous struggle and perseverance.

Any type of retreat is tantamount to death and hence suicide.

This realization is not something new. It started with the early survivors of the genocide, continued to the next generation of Armenians who have founded our self-perpetuating institutions in the diaspora and today it rebirths with the young generation of fighters who are tired of all the false promises and fake friendships of the past.

No prison walls or bars can weaken the zeal of the Armenian liberation struggle.

On the contrary, it is the ranks of those who are ready to sacrifice their lives for a noble cause that lights the stars and directs the Armenian people along the path to independence. It is the will and generosity of these people that will intensify our determination to fight until our demands are met.

Political Rally for Armenian Political Prisoners

LOS ANGELES - To express outrage at the imprisonment of two young Armenian men in Belgrade, the community is urged to attend a rally at 7 p.m. Sunday, April 1, at Montebello's Bagramian Hall.

Speaking at the rally will be John Kossakian, a USC graduate student in international relations, and Sarkis Ghazarian, editor of the **Asbarez** (English edition), as well as representatives of the sponsors, the ARF Shant Student Association and the ARF-AYF Central Executive.

In light of the 20-year prison sentence recently handed down against Harutioun Levonian and Raffi Elbekian, Ghazarian will discuss the state of political prisoners worldwide. Kossakian will focus on the impact the jailing of Armenians has on the community.

The sentencing of Levonian 23, and Elbekian, 20, has infuriated many Armenians because the circumstances of the trial were considered by many to be unjust. The pair, charged with assassinating the Turkish ambassador to Yugoslavia in 1983, were tried in a prison hospital. Furthermore, the public and the press -- save for Turkish journalists -- were barred from the trial, contrary to Yugoslavian law.

Subsequent to Levonian's and Elbekian's sentencing on March 9, the International Federation of Human Rights held a press conference in Belgrade to condemn the manner in which the two Armenians were tried.

The Committee for the Defense of Imprisoned Fighters for the Armenian Cause announced after the trial that it will seek an appeal of the sentence, which places Levonian and Elbekian in solitary confinement for two decades.

The imprisonment could further debilitate Levonian, whose wounds from the incident have left him paralyzed below the waist. The Yugoslavian government won't permit medical specialists, medical representatives of the family, or representatives of the defense committee to visit Levonian. Thus, his current physical condition is not known.

Though Elbekian and Levonian admitted to assassinating the Turkish official for political reasons, they were also convicted of killing a Yugoslavian student, wounding a retired Yugoslavian military officer, and injuring the Turkish ambassador's driver.

However, ballistics reports indicated that the Yugoslavian citizens received the bullet wounds from police pursuing Elbekian and Levonian.

Armenians the world over have followed the reports of the trial since it began. Demonstrations in Europe and the U.S. drew attention to the unjust proceedings, but the Yugoslavian government never once erred from its decision to hold the trial in the prison hospital -- out of the public eye. The government even forbade the defense committee to hold a press conference after the March 9 sentencing.

But Armenians have refused to stay acquiescent. Demonstrations are being organized on the East Coast and in San Francisco, the Middle East, and Europe to protest the verdict and to rouse support for all Armenian political prisoners.

(Շար. Առաջին էջին)

Այս յստակ ու ճանաչող պատգամը փողահարուած էր ցեղասպանութենէն վերապրող որբերու սերունդին կողմէ, նոյն պատգամը կրկնուած ու երկաթագրուած է ազգային-համայնֆային մեր կռուաններու հիմերը դնող սփիւտի երկրորդ սերունդին կողմէ, կեղծ խոստումներէ եւ քարեկամութիւններէ յուսախարուած ճգնաճամբէն խաղաղ միջոցներով պահանջատէր անցեալի ու ներկայի սերունդներու կողմէ, եւ հիմա, նաեւ մարտակոչ երիտասարդութեան կողմէ:

Բանտն ու արգելարանները չեն կրնար տրկարացնել պատգամի տագնապեցնող խոռվէն հզօրացած հայկական պայքարի յառաջընթացը: Ընդհակառակը, *խնդրազոհ նուիրեալներու փառանքը*, Լիզպոնի, Պելկրատի, Լոս Անճելըսի եւ քաղմաթիւ այլ վայրերու մէջ, *փայլփղող լուսաստղերու նման* կը գծեն հայ ազգային ազատագրական պայքարի ուղիղ ճանապարհը, անյողդող կամֆով ու վնոակամութեամբ տոգորելով հայ յանձնառու երիտասարդութիւնը:

Պայքարը պիտի շարունակուի առաւել թափով: Վկայ՝ Հայոց Պատմութիւնը:

266 Կրնար Մեր Կամքը Արգելափակել Շղթաներու Ետին

ԱՌԱՅԺՄՄ՝ ՅՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Դարձեալ անարդարութիւն հայ ժողովուրդին: Դարձեալ մեծապետական շահեր, մարդկային հիմնական իրաւունքներէ աւելի բարձր կը դասուին: Այս անգամ Եուկոսլաւիոյ մէջ: Թրքական զինուորական կառավարութիւնը 2 հայ մարտիկները կը դատապարտէ 20 տարուայ բանտարկութեան: Եուկոսլաւ կառավարութիւնը չընդունիր այն իրողութիւնը որ 2 երիտասարդներուն կատարած աքթը քաղաքական ահաբեկչութիւն է, այլ՝ վրէժխնդրութիւն: Ամէնայ ստորին միջոցներու դիմելով, ամէն տեսակի կեղծ տկանատեսներ մէջտեղ բերելով, անոնք 2 մարտիկները կ'ամբաստանեն եուկոսլաւ երիտասարդի սպաննութեան եւ հազարապետի վիրաւորման համար:

Այս բոլորը ցոյց կու տան թէ որեւէ կառավարութիւն եթէ ուղղակի շահեր չունենայ, չի պաշտպաներ մարդկային իրաւունքներ եւ իրաւազրկուած ազգեր: Ամէն կառավարութիւն միայն թուղթի վրայ ինքզինք արդարութեան պաշտպան կը հռչակէ, իրականութեան մէջ սակայն ըլլալով անարդարութիւններու մարմնացումը:

Պելկրատի խեղկատակութիւնը անգամ մը եւս մեզ կը վստահեցնէ, որ իրաւազրկուած ժողովուրդ մըն ենք եւ եթէ կ'ուզենք վերատիրանալ մեր իրաւունքներուն, պէտք է պայքարինք ապաւինելով միայն ու միայն մեր նիւթական եւ մարդկային ուժերուն: Սակայն հայ երիտասարդութիւնը վճռած է պայքարիլ, վճռած է պայքարիլ մինչեւ ամբողջական յաղթանակ, նոյնիսկ եթէ այդ ճամբուն վրայ պէտք է ըլլայ զոհաբերել մեր կեանքը, որովհետեւ ինչպէս Գէորգ Զաւուշ ըսած էր, «Ազատութեան եւ մեր միջեւ կայ հսկայ փոս մը, որ պէտք է լեցուի մեր եւ թշնամիներու մարմիններով»:

Իսկ գալով ձեզի, սիրելի գաղափարակից բնկերներ, առ այժմս ցտեսութիւն: Անոնք մեզմէ անխիղճօրէն եւ անարդարօրէն խլեցին ձեր ֆիզիքականը, բայց ձեր պահանջատէր մտածումները երբեք: Դուք ձեր պարտքը վճարած էք հայկական ազատագրական շարժումին եւ այդ պատճառով ձեզ կ'ըսեմ. «վարձքերնիդ կատար»:

Դարձեալ ցտեսութիւն ձեր երկուքին եւ չեմ գիտեր թէ ինչու այն զգացումը ունիմ որ 20 տարի ետք պիտի գիրկընխառնուինք Անկախ Հայաստանի հողին վրայ:

ԽԻԶԱԽ

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ
ԷԼՊԷՔԵԱՆ

ԳՐԻԳՈՐ
ԼԵՒՈՆԵԱՆ

Հայ Մարտիկներին

Ի՞նչ ունեն արդեօք ասելու նրանց,
Երբ հատուցում են ուզում մեր արեան,
Եռանդուն ու քաջ միշտ նրանք կանգնած
Հաստատուն շեմքին լոյս արդարութեան:

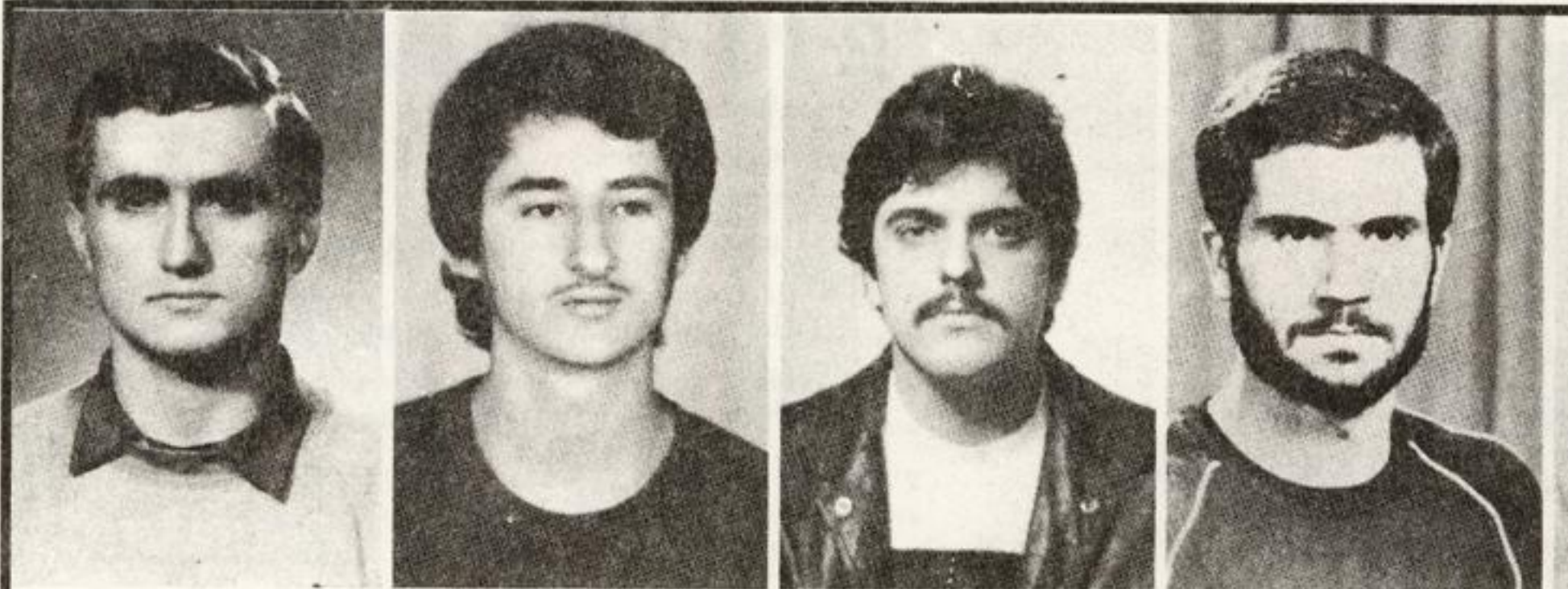
Դատու՞մ են նրանց, եւ ինչի՞ համար.
Մի՞թէ պիտ նրանք մոռանային չար
Բարբարոսներին անսիրտ ու խաւար,
Որ ածուխ դարձրին մերկ, լուսամարմին,
Հարսեր գեղադէմ, մանուկներ հազար...

Ինչպէ՞ս զսպէին սիրտն իրենց ցաւոտ,
Եւ նրանց ջահիլ սրտում դիւրագգաց՝
Ինչպէ՞ս չընդվզէր անցեալը արմուտ,
Ու հոգում նրանց ինչպէ՞ս չկիզւէր
Հուրը վրէժի չարի դէմ, վատի:

Առաջ ընթացէ՛ք, իմ քաջ եղբայրներ,
Մեր արդար դատի սուրբ նախապարիով,
Քանգի արիւնն է նախնիների մեր,
Որ բոցկլտում է ձեր երակներում...
— Փա՛նք ձեզ քաջարի դու՛ք հայ մարտիկներ...

ԾԱՆԿԱՆՈՅԸ ԾԱՏՈՒՐԵԱՆ

Երկար Տարուայ Բանտարկութիւններ Մեր Պաշարը 2ԷՆ Դադրեցներ

ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԶՈՀԱԲԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԿՍ

Անոնք

Բացին

Ճա

ԱՅԴ ՏՂԱՆ

Ա.Ս.ին եւ Բոլոր Անոնց Որոնք
Կը Նուիրուին Նոյն Նպատակին

Կը ճանչնա՞ր դուք այդ տղան
Որուն կը տեսնէ՞ր դուք գրեթէ
Ամէն օր
Կը ճանչնա՞ր գինք
Այդ շուն տղան
Որուն այդքան կը մեղմանա՞ր բոլորս երբեմն
Որուն ծնողքին ալ,
Կը մեղմանա՞ր, բոլորս,
Այդ իբր թէ մտաւորական տղան
Որ ձեր հետ պիկ մաք կերած է,
Փեփսի, կամ ինչու չէ
Ուխտի խմած է,
Պարած է,
Պայքարած է բռունձր վեր
Բողոքած է, նորէն պայքարած
Պայքար շնչած է
Պայքար գողցած է,
Յոգնած է:
Այդ տղան, այդ անաստուածը
Որ միայն
Ծովուն ուժէն կը վախճայ
Որուն կը դժուարանա՞ր բարեւել դուք
Որուն, որուն մէջ կը տեսնէ՞ր
Ամբողջ փունջ մը հակասութեան
Այս սարդը, իր ոստայնին մէջ այս տղան
Որուն անկեղծութիւնը կ'ատէ՞ր
Դուք
Հոն է ան
Հոն չըլլալով հանդերձ
Այդ տղան
Որ կ'ուզէ խօսիլ ծաղիկներու հետ
Բայց կ'ամչնայ,
Որ կը սիրաբանի
Ու կ'ուզէ սիրուիլ, բայց
Կը սարսափի սիրելէ
Այդ տղան,
Այս տղան,
Երեկուան չ'օնուխը,
Երէկ մէկ-այսօր երկու
Որուն դուք խենթ կ'արժեցի՞ր
Եւ թերեւս

Ով գիտէ
Իրապէս խենթ է՝
Իսկ դուք խելացի.
Այս տղան որ ըրաւ ինչ որ ըսաւ
Ինքը
Որ ձեր խղճները խնամեց յետոյ
Տապկեց
Ձեր հոտած տիսֆոները սիրեց
Բայց
Ըսաւ որ չսիրէր
Անտանելիօրէն.
Այս տղան գայլ մը չէր,
Ճիշդ հիմա
Վստահ եմ ձեր մասին կը մտածէ.

Այս տղան
Բանտերը ինկաւ հիմա.

ՎԻԳԷՆ Յ.

Original drawing by Meher Tavitian

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԱԾ ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ՄԷՋ

Երկու հայ երիտասարդներ, 21 Յուլիս 1982ին, կրակ կը բանան Հոլանտայի թուրք ընդհանուր հիւպատոս Քէմալէտտին Տէմիրէլի վրայ, երբ առտու կանուխ ինքնաշարժով մը դէպի գրասենեակ կ'երթար: Հիւպատոսը եւ անոր վարորդը անվնաս կը մնան: Հիւպատոսին ինքնաշարժին հետեւող ոստիկանական ինքնաշարժը կը հետապնդէ երկու երիտասարդները եւ զինեալ բախումէ մը ետք, կը յաջողի վիրաւորել եւ ձերբակալել զինեալներէն մէկը: Ձերբակալուած հայ երիտասարդն է Բէնիամին Էփինկուլու: Դատաւարութեան ընթացքին եւրոպայի բոլոր չըջաններէն հայորդիներ կը փութան Ռոթէրտամ, թիկունք կանգնելու համար հայ երիտասարդին: Նախ 6 տարուայ եւ ապա վճիռի վերատեսուիթեան ենթարկուելէ վերջ 5 տարուայ բանտարկութեան կը դատապարտուի Էփինկուլու:

Դատաւարութեան ժամանակ երբ Բէնիամինի կը հարցուի թէ դարձեալ նոյնանման արարք մը կը կատարէ՞ր եթէ ազար արձակուէր, ան կը պատասխանէ՝

«Ես պարտքս կատարած եմ հայ ժողովուրդին»:

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՌ

ՊՐԻԻՔՍԻԼ ՊԵԼՃԻՔԱ.— Հիւանի կէօլ անունով թրքահայ մը որ ձերբակալուած էր Հոլանտայի մէջ եւ յանձնուած Պէլճիքական կառավարութեան իրրեւ ահաբեկչը Պրիւքսէլի թուրք դեսպանին, ազատ արձակուած է փաստերու անբաւարարութեան պատճառով: Ան ձերբակալուեցաւ արարքէն (14 Յուլիս 1983) անմիջապէս ետք եւ եօթը ամիս անարդարօրէն բանտարկուած մնաց: Տեղին է յիշել, որ Պրիւքսէլի արարքին պատասխանատուութիւնը ստանձնած էր «Հայ Յեղափոխական Բանակ»ը:

The Greek Lobby

At the senior seminar, Mr. Jim Apostolis, chairman of the "Save Cyprus Council", presented a lecture on the Greek Lobby, and the Cyprus question. This is a presentation of his lecture.

Mr. Apostolis, after his introduction, limited his speech to discussing the history of the Greek Lobby, its power locally, its achievements, its goals today, the Cyprus question, prospects for the future, and the difficulties faced.

In his introduction, Mr. Apostolis stressed the fact that both an emotional bond to the cause and a knowledge and understanding of the process of legislative action were vital to the success of the Greek Lobby.

The Jews, he thought, have so far been "a touchstone", and branded them the best ethnic lobby. He explained the reason for their success as being one of fear. "Fear is the greatest factor accounting for Jewish activity." The Jews are interested in creating a safe environment in the communities where they reside. Mr. Apostolis pointed out that the Greeks can not achieve the same things as the Jewish Lobby because of the differing emotional needs of each community.

The history of the Greek Lobby has been a short one. When, in July of 1974, Cyprus was invaded by Turkey, the Greek community had a very strong reaction. Emotionally, they were affected as Greeks, who held a kinship to Cypriots. But they were affected as citizens of the United States as well. "They did not like to see American weapons attacking

Ազատութիւն Հայ Քաղաքական Բանտարկեալներուն

Greek proerty - it almost looked as though America was attacking Greece." The latter reaction seemed more of a convenient excuse to me. Both these factors of their reaction instigated a sense of unity within Greek communities nationally. Within days, demonstrations and protests were held in Washington, D.C., New York, Chicago, and Los Angeles, protesting the Turkish invasion. This period was a "very emotional period for Greek Americans". The few organizations that had existed prior to the invasion, like "Athepea", which was formed in 1922 to help Greeks adapt to American ways, and an effort to clear opinions that Greeks were communists, etc., directly started working to do something about the situation. The "American Hellenic Institution" immediately planned to get Turkish troops off Cyprus by tying the issue to foreign aid; in other words, the Greeks had to work to stop American aid to Turkey. A strong effort was made to get backing from legislators in Congress.

The Greek Lobby brought to light the rule of law. They pointed out that the Turkish offensive had been a violation of American law because Turkey used American weapons for offensive purposes. By law, American weapons would have only been used for defensive purposes.

By 1975, an embargo was enacted on military aid to Turkey. The Greek Lobby had taken the country by surprise in being recognized as a political force. There had never been such an example of a united Greek effort before this. The emotional factor was the most important power the Greeks could use. Greeks actually felt threatened; they pictured that maybe Greece could be invaded. Besides a patriotic bond, many had relatives in Greece as well.

A factor to be taken into view when considering the success of the Greek Lobby at the time is the fact that at the time of the crisis, Congress was in a period of trying to reassert itself, after the domination of two strong executive administrations, like Johnson's, where Congress could pose no resistance to the President's power. Now the Greek Lobby was seen to be working to ease down the President's power. They had a leader in Congress, John Brandinis, as well.

The local reaction was the first area to have intense involvement. Instructions were received from the national organization giving orders on how to treat what legislator who would be in town, instructing who to write letters of appeal to, etc. The national organization would then follow the effect of each effort in Congress, when votes were counted.

However, the embargo was eventually lifted. Was the embargo effective? As a principle, it was. The Embargo was officially passed. Practically, however, both the Ford and Carter administrations undermined the embargo. Armaments were being indirectly supplied to Turkey via West Germany and Iran. I seriously doubt that the Turkish army was weakened.

In the summer of 1976, a heated argument was brought about when the Ford administration, ruled by Kissinger on foreign policy, wanted to lift the embargo. The Greek Lobby "successful" however, because the embargo was maintained for two more years. The vote was a close one, but the victory was a high point for Greek lobbyists.

During the next two years, situations changed. In 1978, the embargo was finally lifted. The Carter Administration had promised to help the Greeks but lifted the embargo anyway. The combined lobby of the Department of Defense and State were hard to beat. The emotional factor of the Greek Lobby - the zeal and desire to work for one goal, had dwindled. Although the Greek Lobby and community had become more knowledgeable on legislative matters, that is, they knew how to do what, most effectively, they did not care what happened much anymore.

The achievements of the Greek Lobby are questionable, but nevertheless worthwhile. One organization's name, the "Save Cyprus Council", has still not saved Cyprus. But maybe they have showed Turkey that it may not do anything it wishes in the Near East, and that there will be opposition strong enough to enact the embargo. By weakening Turkey, the lobby may have aided Greece.

The Greek Lobby's two major accomplishments were first, keeping the issue alive, and not letting it go unnoticed, and second, educating the Greek American community. It involved them in the American political process, and thus, made better citizens of them. The community was now more sophisticated. It knew just how powerful it was, and how powerful it could be. It allowed them to recognize the power of their money, and their voice. Before the crisis, the Greeks were basically very uninvolved.

The difficulties encountered by the Greek Lobby, although maybe less significant than the ones we face, were no blocks to them.

To begin with, no Greek-American really knew how the legislative process worked. They were ignorant to the system. After all, they were Greeks transplanted in America, some of whom did not even

speak English. Not only were individuals ignorant, but the organizations as well. These organizations tired the community by not knowing who to tell what to do. Experience was what was missing.

A second significant factor was "the fatalism felt in the people". Regardless that they felt very strongly for their homeland, an attitude that things had already been decided by "the big people" pervaded. The community felt there was little they could do to change matters. However, many scholars believe this attitude is real and correct.

As the crisis brought a united effort of the Greeks, naturally, there was soon division; the division was one of leftists and rightists. At first, this division was insignificant because there was the common factor of emotional union. Later, the split's influence caused many disruptions as the emotionality died down.

The organization's more silent difficulty was that of integration. Greeks, like many other minorities, were not immune to assimilation. The Greeks have generally been less willing to oppose the government under which they reside. To ask second and third generation Greek-Americans to oppose their country's foreign policy was difficult. Getting a third generation Greek involved, however, is more advantageous to the community; this individual would have kept his heredity, but would have more insight in dealing with the American political system, and of course, more used to dealing with American ways of thought.

Papandreo's administration did little to help the situation. His campaign for anti-American policy only made it more difficult for Congress to support the Greeks, especially Conservative Congressmen. Some Greeks became even ashamed of Greece's policy.

The Greek community's goals are the following:

Regarding Greece, the lobby would like to see a military balance maintained between Greece and Turkey to protect Greece. If a balance is not strictly maintained, Greece could weaken. The question lies on whether or not Greece is capable of self-defense. Right now, the ratio of military aid is for every seven guns given to Greece, ten are given to Turkey.

Now, a bill is being introduced to Congress that wishes to maintain the seven-to-ten ratio, but wishes to change the interest rates on loans given to Turkey and Greece. Presently, Turkey pays only three to four percent, whereas Greece pays ten percent.

Concerning the Cyprus issue, the Greek Lobby hopes that Cyprus will be able to keep its independence. "Today, Cyprus is not really independent."

They want the establishment of one unified Cypriot Government, promising to offer protection for the Turkish minorities there.

A bill now in Congress proposes to cut military aid to Turkey unless they adhere to certain conditions -one of which is to disregard the Turkish-Cypriot state, and another, to get Turkish troops out of Cyprus. Unfortunately, there is little hope that the bill will pass.

In the Southern California sector, the "Save Cyprus Council" is made up of mostly Greek-Americans, but also has Armenians as council members. The council is concerned with carrying out basic lobbying functions.

Despite the fact that the Greek Lobby is "getting smarter", going to Washington and becoming a much more effective lobby by gaining the necessary experience, a major problem has arisen. The emotional reaction has basically died out. "It is almost as if the Greek community needs a major crisis or incident to reinstate their activity."

For the future, Mr. Apostolis sees better organization in the Greek Lobby. With the many groups now working, he hopes to make his the umbrella group and thus provide better coordination.

Lately, the Greek Church has been getting involved with the issue of Cyprus. Before this crisis, it was basically completely separate from the organizations.

The lobby hopes to try and approach the State Department and work to lobby them effectively to change their policies.

Unfortunately, too many presidents make promises they do not keep. "We want to have our people in the State Department, but that takes time. We have the fear of losing people exactly through this approach. Those who are successful in gaining high positions may forget their original aim along the way. The problem is challenging, to say the least."

The lack of emotional drive will make things so difficult for the Greek-American Lobby that it faces a good chance of fading away. "There is no fear factor to keep us working like the Jews."

Maybe, believes Apostolis, that this period of no major crisis, and weakened emotional drive, will be an opportunity to learn and better organize.

I believe that the Greek community, in contrast to the Armenians, are weaker in that their emotional bond is much weaker than our's. After all, I do not believe that the Greeks feel as close to the Cyprus issue as Armenians to the Armenian issue. But this is an Armenian's opinion.

SLW

Ո՛չ. Ծնունդի Աղաջանքը Մեզի Համար Զէ

ԻՄ ՀՈԳԵՀԱՆՔԻՍՏԸ

Ես հանգիստ չունեմ, քանի չեմ կարդում աշխարհե-աշխարհ
Հոգեհանգիստը կոտորածների Հայոց անհամար,
Հոգեհանգիստը անթիւ, անհամար իմ հայ զոհերի,
Հոգեհանգիստը անապատասփիւռ անթաղ դիերի,
Հոգեհանգիստը մեր աստեղաթիւ ծերի ու մանկանց,
Որոնք մորթուեցին բաց աչքի առաջ անհոգի մարդկանց:

Ինձ հոգեհանգիստ կատարէի միայն Մասիսի վրայ,
Երբ հանէի բանտից ինձ նոր շունչ տուող հովերն էլ նրա,
Երբ հանէի բանտից իմ վանն ու Անին իմ վանայ ծովով,
Երբ ելնեմ բանտից մայր Հայաստանիս երկունքի ցաւով
Յաւերժամանուկ իմ հայ Մասիսներն հայրենամուռնչ,
Որ ծաղկի հողս էլ հոգեհանգստով ձեր աստուածաշունչ:

Բայց թէ չպիտի արդարութիւնը հեծնի իր սուրբ ձին,
Թէ քար աշխարհը չազատէ Մասիս իմ շղթայուածին՝
Թող մահուան բուրվառ դառնայ հողագունդն ու ցնդի անհետ,
Թաղուի մարդկութիւնն իր անգործեան անդունդ սրտի հետ,
Քանզի նա թողեց, որ մեծ Հայաստանն այնքան փոքրանայ,
Որ վշտից ծովի շիթն էլ թաղուելու մի տեղ չունենայ...

Ազգեր, խնկում եմ աղի արցունքս ձեր աղ ու հացին,
Գիտեմ՝ կը հեծնի արդարութիւնը մի օր իր սուրբ ձին,
Մասիսի վրայ կոյր բախտի աչքը պիտի քաղցրանայ,
Որ Հայն էլ՝ նորէն ծիածանուելով՝ Մասիս բարձրանայ,
Որ ներմակ Մասիսն հսկայ եւ յաւերժ մոմի պէս լոին
Վառեմք իմ Հայոց կոտորածների շիրմադաշտերին,
Վառենք Ապրիլեան ահեղ Եղեռնի անիւնի վրայ,
Ուր անապատն է գիշերավեղար պատանքը դժնեայ,—
Ի՞նչ պատանք, էլ ի՞նչ, երբ մասիսատենչ մեր յոյսն է աւեր,
էլ ի՞նչ քառասունք,— մոխրանան թէկուզ քառասուն դարեր՝
Զի մոռացուելու Հայոց Եղեռնը վշտով անսահման,
Ա՛խ չի մոռացուի, քանի տուն չի գայ Հայութիւնն համայն:

Մեծ Հայաստանը քանի դեռ այսպէս կիսուած կը մնայ,
Հանգիստ չի ննջէ հայ գերեզմանն էլ՝ եթէ հայ է նա...

Յ. ՇԻՐԱԶ

Կայինք, Կանք Ու Դեր Կը Գանք

Ահաբեկիչը

Եւ այսպէս ձեր արդարակշիռ եւ երկաթեղէն
 ձեռքերն անպարտելի,
 Զեր գինավառ ու կրակոտ կուրծքերէն
 կատաղաբար մեկնելով՝
 Դաւադրութիւնն եւ Ոնիրը անողորմ հարուածով
 մը դէպի հողը կը մխրենն...
 Ո՛հ, ի՞նչպէս մօտենալ ձեր Սարսափին, ի՞նչպէս
 երգել, ի՞նչպէս ջատագովել,
 ի՞նչպէս շփոթել զձեզ,
 Դուք ինքնիշխան եւ գերագոյն դատաւորներդ
 բոլոր արիւնքերան բռնապետներուն...
 Ու նոյն իսկ չեմ գիտեր ձեր զարհուրանքի եւ
 պակուցումի անուններն ահաւոր,
 Որովհետեւ ձեր յաղթական անցքը ճշմարտապետութեան
 ճամբուն վրայէն,
 Այնչա՛փ արագ է, այնչա՛փ խորտակիչ, այնչա՛փ
 կուրցնող եւ այնչա՛փ աւերիչ
 Որչա՛փ անձք խաւարակուռ անտառները
 մոխրացնող վայրկեանական կայծակներուն...
 Եւ հայրենի ամէն յուզում, ամէն խռովք,
 ամէն հեռ ու ամէն վրէժ,
 Զեր նժարին մէջ կշռուեցաւ եւ ձեր արդարասպաս
 ատենին սեղանին վրայ յայտնուեցաւ...
 Բայց դեռ մա՛հ պէտք է որոտանք, մա՛հ պէտք է
 համասփռենք, մա՛հ պէտք է մրրկենք,
 Այնատելութեան եւ ամբարշտութեան չարաշուք
 պալատներուն վրայ,
 Որոնց զանգուածներուն տակ իբր հիմնաքար
 մեր ցեղին մտածումը եւ մարմինը եւ
 հոգին է որ կը հեւայ...
 Մահ պէտք է համասփռենք հոն, ուր մեր
 ստրուկի ծնրադիր պաղատանքները
 չհասան,
 Ուրեմն ոտքի՛, նորէն ոտքի՛. նորէն ոտքի՛,
 Հայորդիներ՛, Դիցագուններ՛, Ազատաբերներ՛,
 Ոտքի՛, եւ օդերուն մէջ թո՛ղ ցնդին, օդերուն
 մէջ թո՛ղ մոխրանան՝
 Մեր դահիճներու սա՛ պատժապարտ
 պալատներն արիւնաթոր...:

ՍԻԱՄԱՆԹՕ

ԵՐԳԻԾԱՆՔ

ՖՐԻՑԻՆ ԽԱՆՈՒԹԸ

Նախ ձեզի ծանօթացնեմ Ֆրիցը - Մոնտէյլ: Խանութիւն նկարագրութիւնը վերջուայ կը պահեմ: Ֆրիցը հիսուննոց, սպիտակախառն մազերով ներկայանալի անձ մըն է: Ֆրիցը կ'ուզէ նախագահ ըլլալ եւ պէտք ունի հսկայական գումարներու որպէսզի կրնայ երազները իրականացնելու առիթ մը ունենալ: Ծիշող այդ պատճառ է որ «լիւքս» խանութ մը բացեր է «տառնութառն»ի մէջ: Իր բոլոր յաճախորդները — գրեթէ բոլորը — հարուստ անձեր են: Անշուշտ կան բացառութիւններ:

Խանութը շատ լաւ կահաւորուած է. ամէն կողմէն փայլուն ապրանքներ կախուած են. բրնականարար, «էր քոնտիլընինկ»ի գործիքները օրը 24 ժամ կ'աշխատին, վայ որ յաճախորդներէն մէկը կաթիլ մը քրտնի. յետոյ յաճախորդ ըլլալէ կը դադրի, եւ աւելի անբաղձալին՝ կրնայ ուրիշի մը յաճախորդը դառնալ: Ատկէ պէտք է ամէն գնով խուսափիլ: Ֆրիցին ամէնէն հաւատարիմ յաճախորդներուն անունները մեծ «փաթեթ»երու վրայ ստորագրուած են: «էյ. Է. Ֆ. Էլ. — Սի. Այ. Օ.», «էյ. Թի. Էյ»: Ֆրից կը յարգէ իր հարուստ յաճախորդները, ձեռով մը կախեալ է անոնցմէ:

Ես ալ շուկայ իջած էի օր մը: Քանի մը գնումներ պէտք է ընէի, ոմանք կարեւոր ոմանք ոչ շատ կարեւոր, բայց ամէնէն շատը վրձինի մը պէտք ունէի: Ու տեսնելով դուրսի գեղեցիկ «նէոն» լոյսերով նշանը — «Ֆրից'ս Փլէյս» — կը տպաւորուիմ, ու խանութ մտնելու կը պատրաստուիմ: Ինքզինքիս կը ներկայացնեմ, անունս Արսէն Ներսէս Սողոմոնեան է: Երբեմն սկզբնատարերովս ճանչցուած եմ:

Որոշ շրջանակներու մէջ լաւ ճանչցուած եմ, շատ կը սիրեն ինծի, կ'ըսեն աշխատասէր անձն մըն եմ, սակայն թաղի անպէտքներուն հետ միշտ գէշ եղած եմ: Նախանձ մը կայ իրենց մէջ. կը փորձեմ զիրենք հասկնալ բայց կը յամառին անպէտք մնալ:

Դուռը կը բանամ ու ներս կը մտնեմ: Ֆրիցը իր հսկայ սեղանին ետեւ նստած, կը դմայի շուրջի «տեքոր»ին եւ մերդ ընդ մերդ 1,000 տոլարնոցները կը թղթատէ, կարծես մտքէն ըսելով 1,350,000, 1,351,000, 1,352,000...

— Հէյ՞ Ֆրից, հաու ար եու տուին մայ ֆրէնտ, կ'ըսեմ բարեկամութիւն ձեւացնելով: Ֆրից չի լսեր ըսածս, կամ ալ չլսելու կուտայ, կրնայ ըլլալ չ'ուզեր հաշիւը կորսնցնել, 2,469,000, 2,470,000...

— Հէյ Ֆրից, իթս մի, Արսըն Սոկոմոնըն:

Առանց գլուխը շարժելու, աչքերը դէպի ինծի կ'ուղղէ, բայց իմ ներկայութենէն բնաւ տպաւորուած չի թուիր ըլլալ: Իր միւս յաճախորդներուն բաղդատած, շատ նիհար եմ: Հագուստներս պատրուած, մազերս թափթփած, մօրուքս կէս ելած, բայց այնուհանդերձ համարձակ կը զգամ:

Ֆրիցին երեսին վրայ հեղնական ժպտի մը ուրուագիծը կը պարզուի, կարծես ներսէն խեղճութեանս վրայ կը խնդայ, բայց անմիջապէս լրջութիւնը հաւաքելով, խանդավառ, կ'ըսէ. —

— Օ, հէյ՞, Արսըն, ուաթ քըն այ տու ֆոր եու:

— Ը, Ֆրից, մէկ հատ վրձինի պէտք ունիմ, տունիս պատերը շատ աղտոտեր են, սեւցեր են, պէտք է ներկեմ. ճիշտը ըսելու համար, գործս ներկարարութիւն է, բայց վրձին չունիմ...

Ժպտը երեսին կը վերադառնայ:

— Հոն, անկիւնը, ունիմ քանի մը վրձինի «մօտէլ»ներ, գնա՛, նայիր եւ հաւանադ գնէ:

Չոս կողմս կը նայիմ, պատերէն կախուած գեղեցիկ ապրանքներուն, լամպաներուն, տպակեղէններուն, եւ վայրկեան մը վրձինս մոռնալով, կ'երթամ գիներուն նայելու, կրնայ ըլլալ մէկ հատ ուզեմ գնել եւ այս գիշեր տիկինիս աղուոր նուէրով մը ուրախացնել: Կ'երագեմ այն գեղեցիկ պահը երբ նուէրը պիտի դնեմ անոր ձեռքերուն մէջ եւ պիտի սպասեմ իր քաղցր արտայայտութեան...: Խանդավառուած, հարուստ էրիկ մարդու «թիփ»եր առած, «քըրչ»ս համարձակութեամբ կը տնկեմ եւ «նուէրներուն» կը մօտենամ... ու յանկարծ կը սառիմ: 200,000 տոլար, 300,000 տոլար, 500,000 տոլար, մէկ միլիոն տոլար: Ոտքերս կը թուլնան, «եթէ վրձինին գինը ասոնց նմանի, ես ի՞նչ պիտի ընեմ, ո՞ւր պիտի երթամ» մըտածեցի: Փորձեմ ինքզինքս համոզել որ ասոնք սուղնոց ապրանքներ են, վրձինները աւելի աժան կ'ըլլան. ու մէկ շունչով, առանց աւելի աջ ու ձախ նայելու, վազեցի Ֆրիցին ցոյց տուած անկիւնը... մեծ վրձին 150,000 տոլար, միջակ վրձին 120,000. Թուքս կոկորդս բռնուեցաւ. պզտիկ վրձին 90,000 տոլար, «էքսթրա-սմոլ» վրձին — անկէ պզտիկը չկար — 75,000 տոլար: «Ինֆլէյշըն» լսած էի, բայց ասիկա առաւփախաւութիւն է մտածեցի... նաեւ դառն իրականութիւն: «Քէ-փէզէ» պիտի ըլլայի Ֆրիցին առջեւ, ունեցած չունեցած 40,000 տոլարս բերէր էի մեծ հպարտութեամբ որ Ֆրիցին խանութէն վրձին մը առնէի,

Ազատութիւն Հայ Քաղաքական Բանտարկեալներուն

բայց հիմա հաստատ գիտէի որ խայտառակ պիտի ըլլայի, կամացուկ մը մօտեցայ սեղանին եւ ըսի։—

— Հէյ Ֆրից, ը՛, բան մը չունիս քիչ մը աւելի աժաննոց, սանկ 40,000 տոլարնոց արժէքով բան մը։

Ֆրից անմիջապէս ետեւի դռնէն ներս վազեց, կարծես խնդուքը բռնելով։ Վախցայ որ ամօթ բան մը ըրած եմ, չըսուելիքը ըսած եմ։ Քանի մը վայրկեան վերջ, երեսը կաս կարմիր, Ֆրիցը կը դառնայ, խնդուքին հետքերը դեռ երեսին վրայ։

— Կը ներես, բայց 40,000ոց վրձին ուզեցիր, ըսաւ խնդուքը հազիւ զսպելով։

— Սըմթինկ բոնկ ապաուդ տադ, պոռացի, վիրաւորուած ըլլալս յայտնի ընելով։

Ֆրից ներդուրսին խնդրեց, եւ «պիզնրամէն»-ի կեցուածքով ձեռքը գրպանը տարաւ եւ դուրս հանեց կէս ծամծմուած «թութփիք» մը ու զայն ինծի հրամցնելով ըսաւ։

— Ահաւասիկ, 40,000 տոլարի վրձին մը։ Մայրը կը թաթխես ներկին մէջ եւ պատերուդ կը քսես։ Քիչ մը ժամանակ կ'առնէ, «պըզ իթ ուիլ տու տը ճոպ»։

Երկու ձեռքով, նրբութեամբ, բռնեցի թութփիքս, իմ հարազատ «թութփիքս» եւ զմայլեցայ անոր զեղեցկութեան։ Ասիկա իմ վրձինս էր, 40,000 տոլար արժող վրձինս։ Վրան մազ չունէր, անգործնական էր բայց ատոնք երկրորդական էին հիմա. աւելի լաւին դրամ չկար։ Գրպանէս հանեցի հաւաքած բոլոր դրամներս եւ մէկիկ-մէկիկ դրի սեղանին վրայ։ Հարիւր անգամ բարերար Ֆրիցին ձեռքը թոթուեցի, շնորհակալութիւն յայտնեցի, եւ միասին նկարուեցանք, մէկ հատ ձեռքս ուսին դրած, հատ մը բերանս սիկարով, ուրիշ մը թութփիքին վրայ «Ֆոքիւս» ընելով...

Շատ ուրախ էի. ես ալ դարձած էի Ֆրիցի յաճախորդներու շքեղ թափորի մասնակցողներէն մէկը։ Վերջին «Ֆրէյմ»ը նկարուեցանք եւ, դեռ ապշած, դէպի դուռը քալեցի, մէյ մը թութփիքիս նայելով, մէյ մը՝ հեռոս Ֆրիցին։

— Կուտ լաք, Ֆրից, ըսի եւ դուրս ելայ, թութփիքս սիրահարի մը պէս բռնած, ունեցած չունեցած 40,000 տոլարս ալ կորսնցուցած...

ՅԱՐԳԱՆԷ ԲԵԶ

Թող չկարծեն

Պէտք չէ զսպել այլեւս մեզ,
Դէպի առաջ կոռուի դաշտ,
Քաջ ուժերով, զինուած հոգով,
Դէպի առաջ մահի դաշտ։

Թող չկարծեն մենք տկար ենք,
Զաւակներն ենք քաջ հայ Դաշնակցութեան,
Մեր ուժը նման է առիւծի ուժի, քանի
Մենք հայ ենք քաջ Դաշնակցական։

Քանի մենք ունինք ազգային պայքար,
Քանի սրտով մէկ կը գոհուինք անոր,
Ոչ մէկը կրնայ կեցնել մեզի, մենք
Դաշնակցական ենք ազգային ցաւով։

Ունինք եռագոյն մեզի պահապան,
Զինանշան ոսկէ տեղը սուրբ խաչի,
Չենք սոսկար երբեք, մենք քաջ ենք
Հպարտ զաւակն հարազատ Հ.Յ.Դ.ին։

ԻԶԱՊԷԼԼԱ ՄԱԶԵԶԵԱՆ
«ՄՈՒՍԱ ՏԱՂ» ՈՒԽԱՏ

Կեցցէ Հայ Ազատագրական Պայքարը

ԵՐԷՑՆԵՐՈՒ ՍԵՄԻՆԱՐ

Մարտ 3-4 շաբաթավերջին, Եու. Սի. էլ. էյ. ի Բոլֆ 1200 սրահին մէջ տեղի ունեցաւ երէցներու սեմինարը ուր ներկայ էին մօտ 30 ընկերներ:

Բացման խօսքը կատարեց ընկ. Սազօ Պէրպէրեան որ յայտնեց թէ սեմինարը պիտի ծառայէ յստակացնելու համար Հ.Յ.Դական ընկերներուն մտքին մէջ գոյութիւն ունեցող շփոթ կէտերը վերաբերեալ մեր գործօն մասնակցութեան ամերիկեան քաղաքականութեան մէջ եւ ընտրապայքարներուն:

Առաջին դասախօսն էր Լոնտոնի Միջազգային Ռազմագիտական հիմնարկութեան անդամ տոքթ. Բալֆ Քափլանը որ ներկայացուց մեզի Թուրքիոյ ռազմագիտական կարեւորութիւնը Միացեալ Նահանգներու եւ հիւսիսային Ատլանտեան Ուխտի երկիրներուն համար, յայտնելով թէ Թուրքիա անփոխարինելի ուժ մը կը հանդիսանայ թէ Միացեալ Նահանգներու եւ թէ հիւսիսային Ատլանտեան Ուխտի երկիրներուն համար, իր խօսքի աւարտին Քափլան ենթարկուեցաւ երէցներու հարցումներուն եւ հակադրութիւններուն տարափին:

Երկրորդ դասախօսն էր Եու. Սի. էլ. էյ. ի քաղաքական գիտութեանց բաժանմունքի ուսանող ընկ. Ռազմիկ Շիրինեան որ ներկայացուց «Միացեալ Նահանգներու արտաքին քաղաքականութեան ձեւակերպումի գործընթացը»: Ընկերը յայտնեց թէ երկու մօտեցումներ կան այդ հարցի կապակցութեամբ, «էլիթիթ» եւ «փլուրըլիսթ», եւ ան ներկայացուց մեզի առաջին մօտեցումը, ըստ որուն Ամերիկայի արտաքին քաղաքականութեան հիմնական որոշ կէտերը կը որոշուին Միացեալ Նահանգներու մեծագոյն ընկերութեանց տնօրէններէն բաղկացած փոքրաթիւ խումբի մը կողմէ:

Իւրաքանչիւր նիւթին դասախօսութենէն ետք տեղի ունեցաւ խմբային քննարկում, որը վարեց ընկ. Բադրիկ Ազատեան:

Երրորդ դասախօսն էր Հայ Դատի գրասենեակի վարիչ, ընկ. Վիգէն Բաղդաստունի որ ներկայացուց Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան վրայ ճնշում բանեցնող քաղաքական աշխատանքներու Յանձնախումբերու (Փոլիթիքըլ Աքշըն Բոմիթի) գործունէութեանց եւ գործելակերպի մասին, կեդրոնանալով «Հիւզ» ընկերութեան տարած աշխատանքներուն վրայ:

Չորրորդ դասախօսն էր՝ «Կիպրոսի Փրկութեան Խորհուրդի» ատենապետ փրոֆ. Ճիմ Ափոսթոլէս, որ մանրամասն զեկուցում մը տուաւ վերջին տասնամեակին յոյն-կիպրական դադութի կողմէ տարուած քաղաքական աշխատանքներու մասին:

Վերջին դասախօսն էր ընկ. Լեւոն Կիրակոսեան, Հ.Յ.Դ. Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբի ատենապետը: Նախ, ընկերը ամփոփ կերպով զեկուցեց անցեալ տարուան ընթացքին Հայ Դատի Յանձնախումբին կողմէ տարուած աշխատանքներուն մասին: Ապա, ընկերներուն առիթ տրուեցաւ հարցումներ ուղղելու ընկերոջ:

Փակման խօսքը կատարեց Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչը, տեղեկացնելով թէ յաջորդ սեմինարը տեղի պիտի ունենայ Ապրիլ ամսուան:

MONTEBELLO

VAHAN CARDASHIAN

The Ottoman Bank Incident

The Ottoman Bank is located in the Galata district of Constantinople, which had been for decades its banking quarter. Created during one of crises about Ottoman creditworthiness, this bank was Ottoman only in name. It was the main instrument through which foreign capitalists did business with the Ottoman Empire.

The building itself is imposing and fortresslike. The office, at the time, were surrounded by an open central area, where day to day business was conducted. There were two main cash counters, a gold counter, and a silver counter.

On Wednesday, August 26, 1896 at 1:15 in the afternoon, two men entered the bank. One went to the gold counter, the other to the silver. They said that they wanted to change money. The bank clerks agreed. The men signaled their porters to come in.

Suddenly, there was a whistle, a rush from the neighboring streets, and the bank was filled with 25 armed men. The men declared they were Armenians and part of the Tashnaksutian. They started the work of barricading the entrances, but in the initial attack large amounts were broken, and the task became difficult. After about three hours, the entrance was barricaded. In the barricading process four Armenians were killed, one being Babken Siuni, 17. At 3:00 p.m., the firing ceased.

The Dashnaks spelled out their demands in three letters. In the first, they attacked the government of the Ottoman Empire. They were angered by the removal of the nationalist-minded patriarch Matteos Izmirlian, and certain other high officials. Their

replacement by the Evet Effendis left the Armenian national (they implied) without a representative spokesman. In the second letter, they focused the murderous policy of the Sultan in the east. There were 12 demands in this letter, one demand was for a European high commissioner for the six vilayets. Other demands would be judicial and introduce tax reforms. In the third letter, they stated their bargaining position: they would stay in the bank for forty-eight hours; if, by then, the Porte had not complied with the demands, the bank would be blow up.

The Porte's first move was to negotiate with the Dashnaks through one of the ambassadors. Maximov, first oragoman of the Russian embassy, volunteered. First though, he requested that the Sultan pardon the Tashnaks, and grant them permission to leave the country. The Sultan consented.

Maximov reached the bank late in the evening. At about 2:15 a.m., an agreement was reached; the Armenians would leave now for dock, with only their guns. The bombs were to be left behind.

As the Armenians trooped out of the bank, the foreign powers must have felt relieved that Armenian determination had crumbled. Of the planned forty-eight hours, they were there for about 13.

The reason for the Armenians giving in quicker than they had planned was that these Dashnaks were not seasoned political adventurers. Their average ages ranged from 17 to 20. It was also said that they had not eaten for a day or so before the seizure.

Almost as soon as the bank was captured, a group of people wearing long robes and turbans, and carrying long clubs and metal pipes, went throughout the city killing any Armenian they found. No police were around to stop this mob. The police reached the streets by 6 p.m. but to only encourage the mob.

The Bashibozuks' Butchery was fiercest in district of Kasim Pasha, and within the Armenian quarter of the Jewish village of Haskoy. In the two days of killing, a reported 5,000 to 6,000 Armenians were murdered. In the succeeding months, the Armenian population of Constantinople was depleted by 75,000, by emigration.

Ashod Mooradian
Vahan Cardashian Juniors

Ազատութիւն Հայ Քաղաքական Բանտարկեալներուն

ՀԱՄԱՐԻԿԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Dear Editors,

I am writing in response to your story on March 10th, 1984, titled "Armenians guilty in assassination." The article was about two Armenians who were sentenced to twenty years in prison for assassinating the Turkish ambassador in Belgrade for Armenocide, the first Genocide of the 20th Century.

I think you had a misleading title because, when I first read it, I thought that all Armenians were found guilty of whatever was going to follow on the line. I surprisingly noticed that the title above this story said, "2 Canadians..." but you chose to write "Armenians..." You surely wouldn't write "Americans guilty of..." for 2 Americans.

I noticed that you did not mention anything about the unusual circumstances of the trial of the two Armenians in Yugoslavia.

The following are examples of how the Yugoslavs did not follow their own laws regarding the trial of the Elbekian and Levonian:

- ★ They did not let the defendants have their own attorneys.

- ★ Elbekian was put in isolation.

- ★ Elbekian's letters to his government assigned attorney were read by the pretrial-judge.

- ★ Levonian, who was seriously injured was not given proper medical care and did not have a necessary operation, which led to his paralysis.

- ★ Without waiting for Levonian's recovery, the trial was started at the hospital in a small room where he was staying. The room only accommodated 15 people.

- ★ Neither the parents nor the members of their defense committee were allowed to attend the trial, even though representatives from Turkey were allowed to do so.

Considering the above conditions, I don't think that the trial was fair, henceforth, the sentence was unjust.

NOTE: The original of this letter was signed by 10 ungers and was sent to the newspaper "Tghtagitz".

Ashod Yergat Chapter

Մարտ 19ին, Օրենե Գաունթիթի թէ՛ Կրտսեր եւ թէ՛ Երէջ Ուխտերու ընկերներէն խումբ մը աշցելութիւն մը տուաւ ընկ. Համբիկ Սասունեանի Լոս Անճելըսի բանտէն ներս: Փաստաւորապէս քանի մը ընկերներ ալ միացան խումբին:

Բախտի բերմամբ, տեսակցութիւնը միայն 20 վայրկեան տեւելու, մօտ 45 վայրկեան տեւեց, այնպէս որ իւրաքանչիւր ընկեր առիթը ունեցաւ անգամ մը խօսելու ընկ. Համբիկին հետ: Ընկերներէն ոմանք առաջին անգամ ըլլալով կը տեսնէին Համբիկին: Բոլորն ալ ուրախ էին հոն ըլլալուն համար: Կը յուսամ թէ Համբիկին եւ տեսնողներու խումբը իրարմէ բաժնող ապակին չկրցաւ կեցնել թափանցումը ժպիտներուն (բան մը որ չարձանագրուիր հեռախօսին կապուած ժապաւեններուն կամ երիզներուն վրայ):

ԹՂԹԱԿԻՑ

«ԱՇՈՏ ԵՐԿԱԹ»

«ԱՍՊԱՐԷԶ»Ի ԵՐԵԿՈՅ

Փետրուար ամսուան 24ին, «Աշոտ Երկաթ» Երէջ Ուխտը «Ասպարէզ»ի երեկոյ մը ունեցաւ:

Ընկերուհի Վիկտորիա Պուլուճեան կարճ զեկուցում մը տուաւ Հ.Ե.Դ.ի պատմութեան մասին: Զեկուցումէն ետք, Հ.Ե.Դ.ն ընդհանուր առմամբ, եւ մեր Ուխտը մասնաւորապէս աւելի լաւցնելու գաղափարներ արծարծուեցան, ինչպէս նաեւ մեր Ուխտին համար նոր ծրագիրներ մէջտեղ դրուեցան:

ԹՂԹԱԿԻՑ

«ԱՇՈՏ ԵՐԿԱԹ»

Անտարքեր Երիտասարդ Միացիր Մեր Արդար Պաշարին

BAY AREA

ROSDOM CHAPTER

Fresno Conference

The AYF mid-year conference of 1984 was held in Fresno, a small town with a friendly community, who welcomed the majority of its Ungers from Los Angeles and San Francisco.

Fresno AYF members were very pleased that the conference was held in their town. Most of the plans were successfully carried out and enjoyed.

At the meeting, most of the members from each chapter showed up. In a way, the meeting was disappointing for the C.E., because of loud talking throughout the meeting. Ungerouhi Roubina and Unger Apo Boghegian ran the meeting and reviewed each chapter report.

Soon after the meeting, the chapters played an exciting game of volleyball; Montebello was victorious in the end.

Later in the evening the appetites of the ungers and their families were satisfied by a delicious dinner and tashnag songs supplied by the talented group "the Brothers." The next morning, Ungerouhi Roubina gave us an interesting educational on Armenian religion.

The time had come to leave, sad faces bid goodbye to their friends. The ungers went back to their cities.

The convention was appreciated by all of us. I think the Central Executive did a magnificent job in handling the activities.

Dikran Melkonian
Bay Area Juniors

Media Workshop

A media workshop was held on February 4, in San Francisco. The guest speakers were Sarkis and Salpi Ghazarian, from L.A., who came to inform the S.F. Bay Area youth and elders about the Sassounian trial and on ways to answer questions in public.

First, they talked about how reporters will try to put one on the spot, and make one answer quickly. They

explained that all one had to do was take one's time and answer when ever one is ready. Then, we, the listeners, got to see some examples of how to answer these questions on video tapes, and also hear some answers on cassettes. There were two hand outs: one was on some questions that you might expect, and the others were on tips for television appearances.

We then had the opportunity to ask Sarkis and Salpi some questions about Hampig's trial and about answering questions. Over all, it was a very informative and well organized workshop, which should help us if we ever meet a reporter.

Aram Andonian
Bay Area Juniors

Oath Ceremony

On February 25, 1984 the Rosdom Chapter had a shish-kebab night. It took place at the center.

Of course, we had to keep our Armenian tradition of making the crowd wait at least an hour before we began to serve the dinner. The crowd did not mind waiting because there was music and drinks, and of course, conversation. They all seemed to like the dinner; it was shish-kebab, rice, and salad. After dinner, a couple of AYF members brought in a huge cake shaped like our Armenian flag. It had red, blue, and orange frosting on it. It also had the letters A.Y.F. on the centers of the cake. Right after the cake was brought in, we began the ceremony of novitiates who became real AYF members. Our godfather was a very proud and old Armenian, named Mr. Hovhannes Tchakerian. This night made us all very proud especially those who became members of AYF and their parents were as happy as they could be.

My parents could not make it. Instead we had our aunt and uncle present, who were just as proud. They even had tears in their eyes.

Over all, it was a pretty good evening. We even had dancing. I think the dinner was worth more than what the actual price was, but it was too late to change the price. This was the first public oath ceremony for our community to see. Their positive support has encouraged us to try other things in the future.

Rosdom Chapter

Կեցցէ Հայ Ազատագրական Պայքարը

MUSA DAGH

Հ.Ե.Դ. Օր

«Ասպարէզ»ի Գիշեր

Ինչպէս ամէն ամիս, այս ամիս եւս «Մուսա Տաղ» Ուխտը պիտի ունենար իր «Ասպարէզ»ի երեկոն ամսուայ 17ին ընկերուհիի մը տունը:

Նիւթը, «Հայ Դպրոցէն ներս, հայ դատը բաւարար ձեւով քարոզուած է՝ թէ ոչ», եւ երկու վիճարանող ընկերներն ալ նախապէս զատուած էին դաստիարակչական յանձնախումբի կողմէ:

Ընկերուհիինց ճաշասեղանը լեցուն էր զանազան հայկական կերակուրներով մեր անօթի ընկերներուն իսկ յեղափոխական երգերն ալ արթննալով մթնոլորտ մը ստեղծած էին բոլոր ընկերներուն համար:

Երկու վիճարանող ընկերները ներկայացուցին իրենց տեսակէտները նիւթին շուրջ եւ ետքը իւրաքանչիւր ընկեր իր կարծիքը յայտնեց: Վիճարանելէ ետք, այն եղրակացութեան հասանք թէ, Հայ Դատի քարոզչութիւնը հայ դպրոցէն ներս բաւարար չէ: Ընկերները համաձայնեցան թէ այս խնդիրը լուծելու համար պէտք է որ Հ.Ե.Դ.-ն, այսինքն մենք, աւելի Հայ Դատի քարոզչական ձեռնարկներ կազմակերպէ, հայկական դպրոցներէն ներս:

Դժբախտաբար երբ «մտահոգ» ընկերները ձեռնարկեցին այդ վայրը որ կը խօսէին այս խնդրի լուծման աշխատանքներուն մասին, հոն ալ նաեւ ձգեցին որեւէ նախաձեռնութիւն՝ լուծման հանդէպ:

ՄՈՒՍԱ ՏԱԶ

Հոլիվուտի «Մուսա Տաղ» Ուխտը Հ.Ե.Դ.-ի օր մը կազմակերպեց «Ռոզ Եւ Ալէք Փիլիպոս» ազգային վարժարանին մէջ: Ձեռնարկին նըպատակն էր ծանօթացնել Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութիւնը (Հ.Ե.Դ.) եւ իր գաղափարները հայ աշակերտութեանց միաժամանակ հետաքրքրող մղում մը ստեղծել աշակերտներուն մէջ:

Նպատակը իրագործելու համար, հրաւիրուած դասախօսն էր Վահէ Եագուպեան, որուն դասախօսութիւնը ունեցաւ խոր ազդեցութիւն աշակերտներուն վրայ: Ոմանք հետաքրքրուած, հարցումներ հարցուցին Հ.Ե.Դ.-ի գործունէութեան կապակցութեամբ, կարգ մը շփոթ ստեղծող հարցեր յատակացնելով, իսկ ոմանք դժբախտաբար ժխտական կարծիքներով հեռացան դասախօսութենէն, այն տպաւորութիւններով թէ Հ.Ե.Դ.-ն ահաբեկչական մտայնութիւններու վրայ կերտուած միութիւն մըն է, որուն մասնակցութիւնը վտանգաւոր է: Հետեւաբար, լուսարանելու, հասկըցնելու ու ճշդելու համար միակ միջոցն է յաւելեալ դասախօսութիւններով ու այլ միջոցներով երեւան հանել Հ.Ե.Դ.-ի իրական գործունէութիւնը:

Ընկեր Վահէ Եագուպեան խօսքը փակելէ ետք, թոուցիկներ բաժնուեցան աւելի տեղեկութիւններ տալու Հ.Ե.Դ.-ի մասին:

Հ.Ե.Դ. Օրուայ ընդհանուր գաղափարը յաջողեցաւ արդարացնել իր հետապնդած նպատակները ու քաջալերուած աշակերտներու հետաքրքրութեամբ, ծրագրուած են ապագային նման ազդեցութիւն ունեցող տպաւորիչ եւ լուսարանող ձեռնարկներ:

ՆԱԶԻԿ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

«Մուսա Տաղ» Ուխտ

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԷՋ

Հ.Ե.Դ.

Մ Ո Ն Թ Ե Պ Ե Լ Լ Օ

25-Ա Մ Ե Ա Կ

AN ASSEMBLY

AT

CHAMLIAN

«Վահան Գարտաշեան» Ուխտը, Հինգշաբթի 8 Մարտի երեկոյեան, յաջող եւ բուռն բազմութեամբ տօնակատարեց 25ամեակը, իր՝ Մոնթեպելլոյի Մասնաճիւղի գործունէութեան:

Մեր հայաշունչ ընկերները անխտիր ներկայ էին՝ իրենց պարտականութեան գիտակից, յայտագիրը գործադրելու:

Ոմանք արտասանեցին եւ ոմանք ալ սահիկներու ցուցադրութիւն կատարեցին անցեալի եւ ներկայի՝ գործունէութենէն: Զեռնարկը կատարեալ յաջողութիւն արձանագրեց:

Որպէս Հ.Ե.Դ.ի անդամ, կոչ կ'ուզեմ շնորհանիս հայ պատանիներուն եւ մանաւանդ շնորհանիս օտար եւ ազգային «Մեսրոպեան» վարժարան յաճախող աշակերտներուն որ անդամագրուին Հ.Ե.Դ. Մոնթեպելլոյի Ուխտին, որպէսզի այս շրջանի ցրուած հայերը միանան մեզի, ձուլուելու վտանգէն զերծ մնալու համար:

Հ.Ե.Դ.ն մեզի կը մղէ զօրաւոր կամք ունենալու եւ ազգասէր ըլլալու այս դաժան աշխարհին մէջ՝ դէպի լուսաւոր ապագայի կերտման ձգտելու:

Եկէ՛ք անդամագրուելու եւ վայելելու մեզի հետ շարաթ Մարտ 31ի երեկոյեան Հայ Կեդրոնին մէջ տեղի ունենալիք պարահանդէս երեկոյին:

Յաւելեալ մանրամասնութեան համար հեռաձայնել Հայ Կեդրոն (213) 722-2851 թիւին:

«ՎԱՀԱՆ ԳԱՐՏԱՇԵԱՆ»
ԿՐՏՍԵՐ ՈՒԽՏ

On March 13, 1984, the Glendale Simon Zavarian Junior Chapter Hai Tad committee held an assembly at Vahan and Anoush Chamlian Armenian School for the 7-9 grades. The intention of the assembly was to introduce the AYF to the students.

The program began first thing in the morning. The master of ceremonies, unger Ani Ouzounian, invited Mr. Vartkes Ghazarian, the principal, to make the opening remarks. Mr. Ghazarian pointed out the importance of the AYF, and the notable interaction of the organization with the community.

Unger Ani Saradian introduced the AYF by giving its historical background and outlining its goals.

Following unger Ani, unger Tamar Der Megerdichian narrated a slide show presentation which covered such AYF activities as educationals, chapter meetings, olympics, aoth ceremonies and summer camp.

The students were given a chance to ask questions regarding the day's presentation.

The Chamlian school has shown great interest for our organization and has set aside a bulletin board to keep the students abreast with AYF activities and achievements.

The tremendous demand for AYF membership applications proved that the assembly had been a success. The Simon Zavarian Hai Tad Committee plans to once again address the Chamlian students in several other assemblies.

Tamar Der Megerdichian
AYF Simon Zavarian Chapter

Ո՛չ Օտար Պետութեանց Սարքած Դաւերուն

Մարտ Ամիսը Հայոց Պատմութեան Մէջ

— ՄԱՐՏ 1, 1945. — Թաւրիզի (Պարսկաստան) մէջ կը մահանայ Հ. Թ. Դաշնակցութեան գործիչներէն՝ Սամսոն-Խան (Սամսոն Թաղէոսեան): Քրիստափորի քրոջ զաւակը:

— ՄԱՐՏ 2, 1918. — Զօր. Նազարբէգեան թրքական ճակատի հայ զօրքերու ընդհ. հրամանատար կը կարգուի հայոց Ազգային Խորհուրդի կողմէ:

— ՄԱՐՏ 2, 1920. — Սկիզբ Հաճընի հերոսամարտին:

— ՄԱՐՏ 4, 1905. — Կովկասի մէջ կը սկսի հայ-թաթարական ընդհարումները, Բազուի հայոց կոտորածով:

— ՄԱՐՏ 8, 1956. — Մահ հայ ազատագրական պայքարի հերոսներէն՝ ահաբեկիչ եւ զինուորական ղեկավար Դրոյի (Դրաստամատ Կանայեան):

— Մահ Քրիս Զէնէրճեանի (Փարիզ): Ան իր մասնակցութիւնը բերած էր Սուլթան Համիտի մահափորձի պատրաստութեան գործին մէջ:

— ՄԱՐՏ 10, 1945. — Մահ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետներէն՝ Ալեքսանդր Խատիսեանի:

— ՄԱՐՏ 10, 1980. — Հրոմ (Իտալիա): Ռումբի պայթում թրքական օթանաւի ընկերութեան գրասենեակին առջեւ: 2 մեռեալ 17 վիրաւոր: Արդարութեան Մարտիկներ:

— ՄԱՐՏ 10, 1984. — Թաղում Գուրգէն Եանիկեանի. Լոս Անճելըս:

— ՄԱՐՏ 11, 1923. — Հայկական Եռագոյնը պաշտօնապէս կ'ընդունուի, պետական այլ դրօշակներու կարգին, Փարիզի Էնվալիտի զինուորական թանգարանը:

— ՄԱՐՏ 12, 1981. — Թեհրանի մէջ 2 երիտասարդներ կը փորցեն գրաւել թրքական հիւպատոսարանը, բայց կը ձերբակալուին: (Հ.Ա.Հ.Գ.Բ.):

— ՄԱՐՏ 14, 1981. — ՓԱՐԻԶ: Ահաբեկում, *Place de la Basile, Labour Inspector of Turkish embassy* Ռէզաթ Մօրալի եւ օգնականը Առի Թէլէլի: Մարտիկները Շահան Նաթալի: (Հ.Ա.Հ.Գ.Բ.):

— ՄԱՐՏ 15, 1878. — Կը կնքուի Սան Սթեֆանոյի հաշտութեան դաշնագիրը, որ կը պարունակէ 16րդ յօդուածը՝ Հայկական նահանգներու բարենորոգութեան մասին:

— ՄԱՐՏ 15, 1921. — Սողոմոն Թեհլիրեան Պերլինի մէջ գետին կը փռէ թրքական ցեղասպանութեան գլխաւոր կազմակերպիչ՝ Թալէաթ փաշան:

— ՄԱՐՏ 17 1905. — Մահ Հ. Թ. Դաշնակցութեան հիմնադիրներէն, եւ հայ ազատագրական պայքարի անմահ առաջնորդ՝ Քրիստափոր Միքայէլեանի, Պուլկարիոյ Վիտոլ լերան լանջին ումբի փորձերու պահուն:

— ՄԱՐՏ 17, 1980. — Վաթիգան մահափորձ թուրքիոյ հիւպատոսին (Վէշտի Թուրէլ): Վիրաւորուած: Արդարութեան Մարտիկներ:

— ՄԱՐՏ 18, 1960. — Մահ Սահակ Տէր Թովմասեանի, Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի քարտուղար՝ Հայաստանի Փետրուարեան յեղաշրջումի շրջանին (1921):

— ՄԱՐՏ 19, 1956. — Մահ Դաշնակցական մարտիկ, Փետրուարեան Ապստամբութեան հերոսներէն՝ Խմբապետ Մուշեղ Աւետիսեանի (Սասունցի Մուշեղ):

— ՄԱՐՏ 22, 1920. — Ղարաբաղի հայութիւնը կ'ապաստամբի Ատրպէյճանի դէմ:

— ՄԱՐՏ 23, 1908. — Տաճատ Թերլէմէզեան կ'ահաբեկէ դաշնակցութեան Վանի զինապահները մատնող դաւաճան դհեցի Դաւօն:

— ՄԱՐՏ 24, 1875. — Մնունդ՝ մանկավարժ, հանրային եւ պետական գործիչ Նիկոլ Աղբալեանի:

— ՄԱՐՏ 27, 1924. — Մահ Արմէն Գարոյի (Գարեգին Փաստրմաճեան): Պանք Օթօմանի ղեկավարներէն:

— ՄԱՐՏ 29, 1863. — Ազգային Սահմանադրութիւնը, իր վերամշակուած եւ վերջնական ձեւով, կը վաւերացուի Օսմանեան կառավարութեան կողմէ:

Հայ Կեդրոններու Առջեւ Զետեղուած Ռումբերը Աւելի Կ'ամրապնդեն Պայքարելու Մեր Վճռակամութիւնը

AYF Sardarabad Book Service

Announces Its New Location:

**108 N. BRAND BL.
GLENDALE, CA 91203**

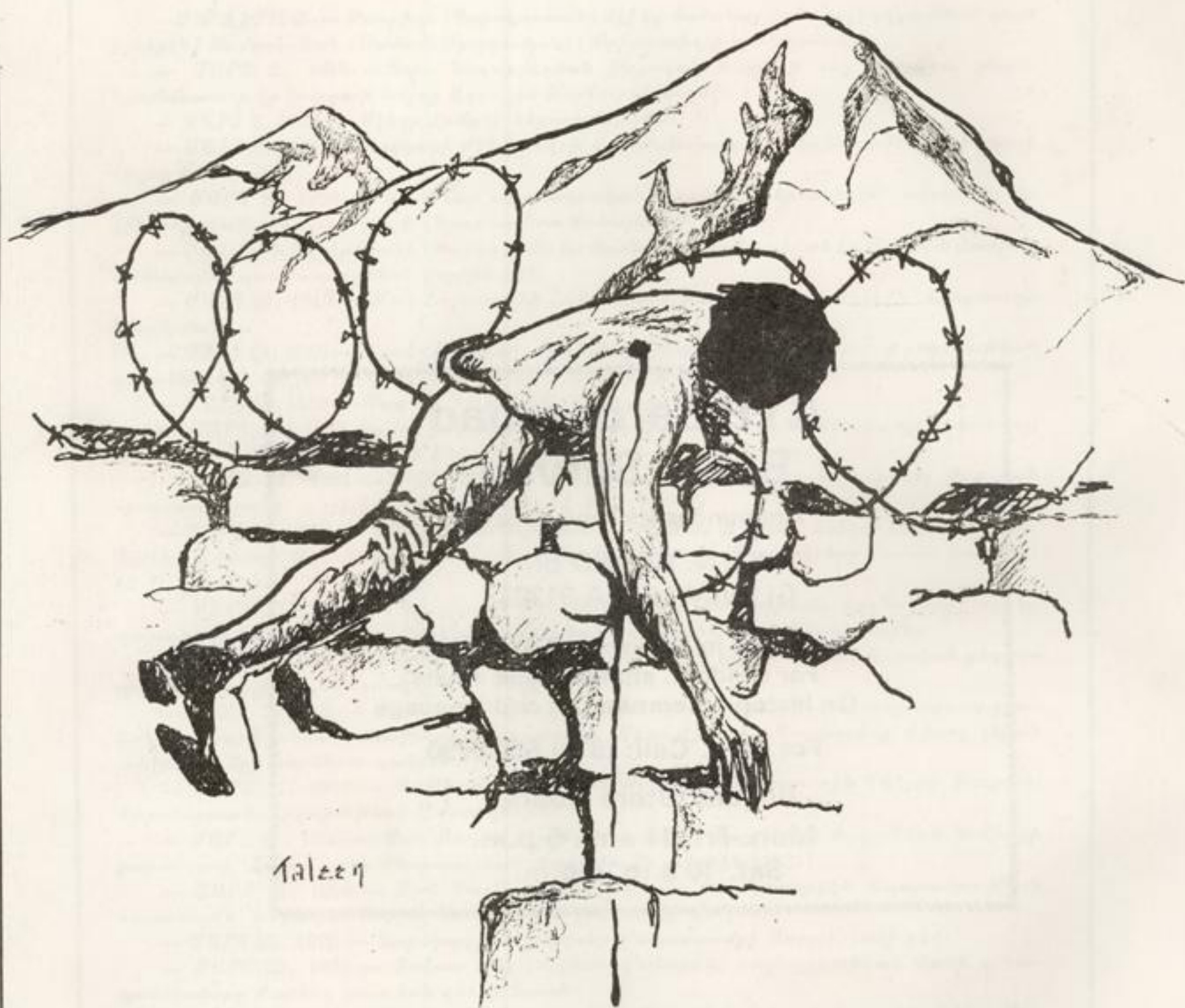
**Books in English and Armenian
For children, students and adults
On history, literature, art and language**

For Info. Call: (818) 500-0790

Regular Store Hours:

Mon.-Fri. 11 a.m.-5 p.m.

Sat. 10 a.m.-4 p.m.

**ԿԻՅՆԱՆ ՇԱՏԵՐ ԶՀԱՍԱԾ ՄԱՍԻՍԻՆ
ԲԱՅՑ**

**ԱՐԴԷՆ ԿՈՒԳԱՆ ՈՒՐԻՇՆԵՐ
ԿՈՒԳԱՆ ԶԱՀԸ ՍՏԱՆՁՆԵԼՈՒ**